

DM Forum møde 7.2.2017 10:00-16:00

NORDUnet A/S, Kastruplundgade 22, DK-2770 Kastrup – lokale KAS-large

Deltagere:

Anders Sparre Conrad	Ellen V. Knudsen	Lene Offersgaard	Sekretariat
Anne Gerdes	Falco Hüser	Line Slemming	Henrik Pedersen
Anne-Marie Bach	Hanne Munch Kristiansen	Mette Hall-Andersen	Rene Belsø
Asger Væring Larsen	Henning Klarlund	Michael Rasmussen	Diba Markus (referent)
Bo Bai	Jens Christian Godskesen	Mogens Sandfær	Gæster
Christina Myrup	Jens Worm Begtrup	Nicole Schmitt	Katrine Hofmann Gasser
Dicte Madsen	Karsten Kryger Hansen	Paula Martinez Lavancy	Klaus Kvorning Hansen

NB: Slides fra mødet ligger på https://data.deic.dk/shared/DM_forum i mappen [Slides mm fra møde 2017 02 07]

Dagsordenpunkt

01 - Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

02 - Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt med en enkelt kommentar:

1. I referatet stod at punktet "Common Ground revisited" udskydes til næste møde, men det er ikke i dagsordenen.

Beslutning: DM Sekretariatet tager dette til efterretning – med tilføjelsen at Common Ground er naturlig at vende ifm. pkt. 08.

03 - Afrapportering af lokale aktiviteter (type 3)

Henrik indledte med at konstatere, at ikke alle har ønsket at ansøge om type 3 midler. Pr. 16.1.2017 er der lukket for midler for forumperiode 1.

Herefter fremlagde institutionerne deres lokale aktiviteter (bilag 03_01 – 07) – tydeligt opdelt på aktiviteterne før og efter juli 2016:

- DTU blev bedt om at dele deres DMP brochure og den dialogguide, Bibliometri og Datamanagement brugte ifm. deres besøg på institutterne. Falco sørger for at formidle disse ting. DMP skabeloner er allerede bragt ind i DMPonline.
- KU SUND blev spurgt om de kan dele planen for politikimplementering. Nicole vil undersøge mulighederne for det.
- AU afprøver pt. den modelaftale, der er udviklet. Når den vurderes at være egnet til deling, vil den blive formidlet til DM Forum – det vil formodentligt være omkring sommer.
- SDU blev bedt om at dele den folder, SDU bruger til at fortælle om, hvordan universitetet kan hjælpe forskerne. Henrik formidler den.
- AAU har ikke ansøgt om type 3 midler. Karsten er udnævnt til koordinationsperson på AAU, som led i en proces om forankring af et nyetableret Datamanagement Kompetencecenter. Når det er relevant, skal denne enhed høres i opstart af nye IT-projekter. Et website på vej og de første undervisningsmoduler under PhD skolen er afviklet. Karsten deler undervisningsmaterialet.
- RUC er i en overgangsperiode – i denne periode har Henning arbejdet for ledelsesmæssig bevidsthed om DM – fx med udgangspunkt i den politikskabelon Asger har lavet.
- CBS har en RDM politik i høring hos praksisudvalget og ledelsen. Der er nedsat en permanent RDM steering comitee.
- KB KBH – data management gruppen har kørt DSTL-workshops, medvirket til at etablere en data science faggruppe, er med i KUs organisering på DM-området, er med til at vurdere KU data infrastrukturbehov, indgår i DMIP og DMPonline projekterne (DEFF), og leder data management-task i H2020-projektet Parthenos.
- KB Aarhus: Der er en nedsat koordinationsgruppe mhp. at sikre videndeling, formidling og støtte til opbygning af netværk på tværs af KB Aarhus, Aarhus University Library (AUL) og AU.
- RA: Arbejder stadig på forskningsdatabekendtgørelsen i samspil med interessenterne, herunder ministeriet, og det har mange afledte effekter, fx revidering af kriterierne for vurdering af hvad der er bevaringsværdigt, diskussion af Arkivlovens hensigtsmæssigheder, diskussion af finansieringen mv. For visse typer data er der krav om, at de slettes umiddelbart efter projektslut. RA har her en vigtig rolle, idet deponering i RA i den situation er den eneste måde at slette data på, hvor forskere har mulighed for at få adgang til data igen.

04 - Afrapportering af tværgående aktiviteter (type 2) – i plenum DM Guide

Projektleder startede med at give en status på projektet: Projektet kører efter den reviderede tidsplan (se evt. slides 'pkt 04 DM Guide afrapportering præsentation.ppt') - alle notater mv. deles i DM Forum folderen på data.deic.dk. Der er udfordringer ift. ressourcer – specielt mangler juridiske fagpersoner, folk der kan kravsspecificere samt mere "politisk/organisatorisk" tænkende.

Projektejer (Klaus Kvorning) talte om Guidens generiske, fleksible elementer, der gør at den kan bruges på alle institutioner og i øvrigt tilføjes elementer, således at den tilpasses lokalt.

Karsten præsenterede et bud på en prototype – illustreret i slides 'pkt 04 DM Guide afrapportering præsentation.ppt'.

Der var en række spørgsmål til præsentationerne:

- Guidens anvisninger om lovgivning – vil den også indbefatte den kommende Persondata Forordning? Svar: Det er til dels et timingsspørgsmål, idet DM Guide slutter ved udgangen af marts, hvor de danske fortolkninger af forordningen antageligt ikke er publiceret endnu. Guiden må så tilrettes, så også disse indgår.
- I det scenarium, at den digitale del ikke bliver udviklet – hvordan vil de notater og anden viden, der opsamles i projektet, så kunne formidles/benyttes? Svar: 90% af værdien i Guiden ligger i det, der gennem projektet er blevet afklaret/ afdækket, så ja, den viden skal selvfølgelig kunne formidles.
- Guiden lyder til at være målrettet den enkelte forsker – er der tænkt på projekter, og at data kan være fx en blanding af kvantitative og kvalitative? Svar: Ikke helt gennemtænkt endnu, men hvis man tænker et projekt i arbejds pakker, vil det kunne lade sig gøre + at brugeren altid har mulighed for at arbejde med flere profiler.
- Hvilken værdi tilføjer det interaktive element? Kunne man blot nøjes med at servere informationen – de ting, forskere skal have tænkt over – oplistet på en webside? Svar: Den mængde af information som forskeren vil skulle forholde sig til, vil – serveret på den måde – være helt uoverskuelig. Guiden handler netop om at lave et for den specifikke forsker relevant tværsnit ned gennem den store mængde information/emner.
- Hvad er driftsopgaven i Guiden? Svar: Der skal findes en sustainability plan for opdateringer på indholdssiden (fx nye lovgivningskrav), opdateringer af infrastrukturen (teknisk vedligehold) og almindelig drift.
- Ud fra prototypen – er der noget der er mere avanceret, end at et CMS ikke vil kunne bruges? Det ville være godt aht. brugerinddragelse. Svar: Jo, langt hen ad vejen vil Guiden laves i et standard CMS.

Projektlederen spurgte: Er Guiden relevant? Det er en konkurrenceparameter at have rådgivning, så måske er der ikke politisk vilje til at køre igennem med projektet?

Der blev udtrykt skepsis omkring, hvorvidt Guiden vil være omfattende nok. Omvendt vil den nok kunne dække behov et godt stykke af vejen. Der blev lagt vægt på, at der skal gang i brugerinddragelsen/-testning.

Henrik foreslog, at Henrik, Rene og Diba bliver inviteret til næste DM Guide styregruppemøde, og det tager projektleder med i overvejelserne.

Beslutning: N/A

05 - Afrapportering fra DM pilotprojekter

Henrik gav en meget kort gennemgang af piloterne, deres fremdrift og udfordringer. Overordnet kører projekterne efter tidsplanerne.

Blandt udfordringerne er, at det kan være svært at skaffe udviklere, og så ses den kommende persondata forordning som noget der kan få stor konsekvens – i særdeleshed for sciencecloud4cities-projektet, der har brug for rådgivning, og den må gerne leveres lokalt. Ligeledes er juraen en udfordring i VDM (Video Life Cycle Data Management), hvor sensitive data skal bruges på tværs landegrænser.

Beslutning: N/A

06 - Spørgehjørnet – vedr. DM Forum økonomi

DM Forum regnearket (bilag 06_01) blev vist, men der var ingen spørgsmål til det.

Beslutning: N/A

07 - Tid til at de tværgående aktiviteter kan mødes

Nogle af de forgående dagsordenspunkter overskred den berammede tid, så dette punkt blev reduceret til 10 minutter.

Beslutning: N/A

08 og 09- European Open Science Cloud (EOSC) og GO FAIR

Med udgangspunkt og inspiration fra Barend Mons' oplæg om EOSC 18. november 2016 stillede Henrik spørgsmålet:

Hvad kan DK melde ind som node i EOSC? Kan vi gå sammen i Norden?

Kommentarer fra diskussionen:

- Markedsvilkårene er ikke ganske klare.
- Storage: Man behøver blot at kigge i sit universitets økonomisystem for at se, at EOSC infrastrukturer kommer i konkurrence. Fx kan man kigge på de mange kreditkorttransaktioner, der vidner om, at forskere køber storage hos "alle mulige udenlandske cloud udbydere".
- Cloud Coins: Meget afhænger af implementeringen af Cloud Coins –de vilkår, hvorunder Cloud Coins kan bruges kommer til at diktere, hvordan man agerer i markedet.
- Værdien af data: Der er nogen magtstrukturer omkring data – se på forlagene, der har gennemskuet, at data er den næste guldgrube. Hvis DK byder ind med registerdata – noget DK har været berømt for – mister vi så en fordel?

Beslutning: N/A

10 - Institutionernes planer om lagring af aktive data og resultatdata?

Falco lagde ud med at fortælle om, hvilke løsninger DTU har kigget på, fx det tyske RADAR (<https://www.radar-projekt.org>), men det var ikke klar til udenlandske kunder. Nu er der nedsat en arbejdsgruppe, der kigger på Figshare, Zenodo, ERDA og 4TU.ResearchData (<http://data.4tu.nl>).

Oplægget affødte spørgsmål:

- Skal det være en on premise eller en sky-løsning?
- Et det kommende system til blot og bar eksponering af data eller til også langtidsbevaring ("fire and forget")?
- Hvad er budgettet til infrastrukturen?
- Hvad var nøglekriterierne? Kan kriterierne deles med DM Forum?
- Hvordan kan Zenodo bruges, når der er dansk data, der ikke må forlade landet?
- Skal det kommende system kunne indeholde persondata?
- Er der tænkt i relationen til andre systemer, CRISsystemer som PURE?

Ift. spørgsmålet om, hvad andre institutioner har af planer for lagring af aktive data og resultatdata:

- KB KBH (Anders): I rammerne af DMIP-projektet køres en Dataverse pilot inkl. teknisk proof-of-concept med ERDA som storage backend. Der er indledt dialog med KU om at etablere et datarepository baseret på denne pilot. Ideelt migreres data fra den gamle Dataverse-installation ("Databox"), der har driftsstatus men ikke markedsføres, fordi den er forældet.
- KB Aarhus (Katrine): Udbyder en tjeneste i pilot - LORA (Library Open Access Repository) - til 100% åbne data fra DK. 10 GB data bevares gratis i 5 år. Formålet er at gøre data tilgængelige for peer reviews, understøtte at forskere kan opfylde danske og europæiske bevillingskrav, understøtte genbrug af data.
- SDU (Henrik): Der er dialog i gang med AU og AAU om en fælles infrastruktur – hvad den skal baseres på, er endnu uklart.

Beslutning: N/A

11 - Bedre videnskabelige rulletekster - kreditering af roller i videnskabelige publikationer

Mogens holdt et kort oplæg om et nyt initiativ, som han og Helle Meldgaard (DeiC) har startet omkring at udbrede kendskabet til CRediT taxonomien. Den gør det muligt at anerkende indsatsen fra dem, der fx skriver software, står for data management mv. i forskningsprojekter, og som bidrager til at skabe forskningsresultaterne uden dog at falde ind under den traditionelle forfatterrolle.

Har man lyst til at vide mere, så skriv til helle.meldgaard@deic.dk og bliv optaget på mailinglisten rulletekster@listserv.deic.dk.

Beslutning: Initiativet reklameres for også på deic.dk/datamanagement

12 - Status på DTUs politik implementering

Politikken skal implementeres lokalt – dvs. institutniveau - i form af procedurer og guidelines suppleret med best practise eksempler. Til en start i et pilotsamarbejde mellem fire institutter og kontoret for Bibliometri og Data Management (AIS-BDM), der i en iterativ proces skal hjælpe med at lave udkast til procedurer og guidelines relevant for det konkrete institut. Der er udførlig plan for dette pilotsamarbejde, der bl.a. omfatter 3 møder med hvert pilotinstitut, som også skal udpege en koordinator til samarbejdet. Se evt. meget detaljerede slides 'pkt 12 RDM policy implementation DTU.pdf til inspiration.

Beslutning: N/A

13 - Demonstration af dataflowtoolkit.dk

Karsten præsenterede et online værktøj han har taget initiativ til udviklingen af. Data Flow Toolkit kan bruges til at anskueliggøre data flowet i et forskningsprojekt og få en fælles terminologi omkring det. Værktøjet er bygget op omkring en database, der definerer sammenhængen mellem centrale temaer og byggeklodser i et forskningsprojekt: Objekter, processer og systemer. Tanken bag er, at der ikke findes nogen generisk livscyklus, der kan passe på alle forskningsprojekter, men derimod mange forskellige praksisser, og det er dem man opbygger et flow for. Se evt. slides 'pkt 13 dataflowtoolkit præsentation.pdf'.

Præsentationen affødte spørgsmål, fx:

- Hvordan med fremtiden – hvad er der tænkt ift. sustainability?
- Kan noget af den viden der er genereret i DM Guide bruges i dataflowtoolkit.dk

Karsten afsluttede med fremlægge en idé til workshop om Data Flows til afholdelse i København marts/april 2017 – det hører DM Forum forhåbentligt mere om fx på mailinglisten.

Beslutning: N/A

14 - Vedligeholdelse af DMiP listen over lokale, nationale og globale repositories

DMiP projektet har evalueret et antal repositories. Katrine Hofmann Gasser stillede spørgsmålet om listen over evaluerede repositories og de kriterier, der blev anvendt, er noget der er interesse for at beholde og vedligeholde? I listen ligger noget materiale og en opsamlet viden, som andre måske kan have glæde af, men hvem vil tage opgaven at vedligeholde listen og eventuelt flytte den hen til sig?

Beslutning: DM Forum skal overveje spørgsmålet, og så bliver det taget op igen på næste DM Form møde

15 - Status på DMP-online

DEFF har støttet et konsolideringsprojekt, der løber fra 1.1.2017 til udgangen af 2018, og som skal bringe DMP-online fra pilot til egentlig drift inkl. etablering af driftsorganisation (service management), udrulning på institutionerne, træning og markedsføring og løbende tilpasning og opdatering mv.

Projektleder bliver KB-KUB, der også bliver service manager sammen med DTU. Den tekniske drift tager DeiC sig af. De lokale deltagere bliver KB-KUB, KB Aarhus, AUB, DTU, SDUB, RUB, CBS. Rigsarkivet har en særlig rolle ift. at arbejde for, at DMP-online skabelonerne tilpasses, så det er nemt at integrere informationen, der skal med ifm. anmeldelse af forskningsdata til Rigsarkivet. Udarbejdelse af data management planer og anmeldelse af data til Rigsarkivet skal gerne opleves som relaterede processer.

Se evt. slides 'pkt 15 DMPonline status.pptx'.

Beslutning: N/A

16 - Fastlæggelse af de næste møder

Diba stillede spørgsmålet: Er der stemning for at bibeholde dagens koncept med at afholde DM Forum mødet delvist sammen med DeiC eScience Komiteen? I givet fald er datoerne 9.5, 19.9, 22.11 givet.

Dét spørgsmål blev der ikke givet entydigt svar på, men der blev udtrykt tilfredshed med lokaliteten, omend akustikken var suboptimal og der er støj fra ventilation. Præcis den 9.5 er problematisk, da flere DM Forum medlemmer er til andet arrangement.

Beslutning:

1. DM Sekretariatet doodler ny dato i maj. De øvrige nævnte datoer fastholdes.

17 – Eventuelt

Intet under 'Eventuelt'.